

מכתביה האחרונים של שושנה הר-ציון

אהבה צברית

נ. שלום.

קמנו בלילה, ולתמהוננו הנהג האכזר הקדים אותנו בשתי דקות ונאלצנו לישון את מחצית הלילה השני. למחרת נוסעים עד תל-נוף ופוגשים שלושה חברה מדגניה ב' — הפכנו להיות טיול אחד. טסים במהירות מסחררת לעין-חוצוב.

שוב מפתיע נוף הערבה ממרום מעלה העקרים, ומתנהג כאילו נגלה לי לראשונה. זאת הרי יותר מאמנות, לחרוץ חריצים כאלה ימים שם בערבה. לא גמרת להתפעל, ומצאנו את עצמנו באחד הישובים. לא קיבלו אותנו כל כך יפה. דוקא נתנו לנו מה שצריך ואפילו קצת יותר, אבל היחס אלינו היה כאילו "קחו רק שתקו והסתלקו". וכך עשינו. מחוסר סיכויים למכונות, חזרנו למחרת צפונה.

עת ערב, האיר לנו המזל, שהופיע בדמות מכונת ישיבה לעין-רדיאן. השמש שקעה לנו במכתש הענק. גחני האור שהיא נוהגת להשאיר תמיד, ובכל מקום, לאחר היעלמה, שיחקה עם הרי המכתש המחוודים, ואי-אפשר היה להפסיק להביט אפילו לרגע.

י, זאת שם בצבא עוד מסוגלת לתאר מה פירוש מסע לילה לאור ירח במדבר? נ. זה היה פי אלף יותר יפה מאגדה הכי יפה ששמעתי.

היה כבר לילה לגמרי כשמצאנו את עצמנו ביישוב הבודד בלב הערבה. לאחר מנוחה קלה ותוספת מזון לנוף הרעב ברחתי מהחברה אל אחד ההרים זה הכי גבוה והכי רחוק. הושגה הבדידות המוחלטת. משטח רחב ידיים היה שרוע לפני ואחרי הרי אדום בכל הדרם. ככה ישבתי לי הרבה הרבה זמן, שכורה ממה שגילה לי הלילה הזה.

כשלבסוף נעשה קצת קר, חזרתי למטה בעצה גשעונית שמיד התקבלה ובוצעה. קפצנו (אני והיא) לבריכת השחיה, ממש כביום היחלדנו, וחזרנו רענונות מאוחר מאד למטה.

אשיתו של יום המחרת ניצל להליכה מערבה, סתם בעד להכיר, לראות ולהנות. לא היה כלום מיוחד חוץ ממצב רוח טוב והכרת נוף חיש. חזרנו די מוקדם, ישבנו על המורים וטורח רכבנו בערבה בהום הגדול, עד שנמצאנו בתוך סוכת תמרים, כשנאחזו מוקפים מהפרי המתוק. זלזלנו כמובן וחזרנו.

לאחר הצהרים נעשה מבצע קצת יותר רציני צפונה. בקילומטר ה-52 מונח גוש ואדי חמוד נורא ומעטים הם המכבדים אותו בביקוריהם. החלטנו להיות בין המעטים ולא הצטערנו. איזה מין ואדי כזה עם צוקים ענקיים שמזוקר רים משני הצדדים. מקום נידח ובכל זאת...

פתאום זינקה לה משפחת יעלים שלימה מתחת לצאלה, בהתחלה האמא, אחריה שלושת הבנים הצעירים ולבסוף האב הגאה. איזה מותק. הם טיפסו להם על סלעים, ועלו ממש על הצוק הזה הזקוף שעמד לו משמאל לוואי, איך הם עשו זאת — לאלוהים פתרוניים.

משכנו ועלינו במעלה האדי, טיפסנו במפלי היבשים והגענו להרים שממנו הוא יוצא. התרוצצנו עליהם וגלשנו שוב לערבה. חזרה הביתה הדרנו במהירות מבהילה ממש. בלי כוחות הגענו. התרענו בבריכה ולאחר ארוחת ערב משביעה — לישון. מחר מדרמים. שוב ישבנו על הקומנדוקר, הכלי האהוב עלינו, וטסנו דרומה.

החום האיום בערבה הרומית מצץ מאתנו את מצב הרוח הטוב שלנו, והוציא את כל הויפי מההרים שמסביב. אבל לא חשוב. שתינו לימונדה קרה ונתנו קצת ושוב הושג המורל הרצוי. כשחזר מוג האויר להיות קריר יותר זיהינו במפת את כיהנו של החר הגבוה והיפה ביותר שמשקיף על כל הסביבה. הוא הר שלמה. יצאנו בהסתר מה"עיר" ולדרך.

ההרגנית הראשון שקבל אותנו לא היה מיוחד במינו, אך ידע להכניס אותנו לאירה המתאימה של חצי-איסיני. עלינו וירדנו והנה לפנינו הר מאבן חול. השתוממנו מה מעשי כאן ולא מצאנו פתרינים. מוקף הרי גרנית אפורים, אדומים וירוקים, צמח לו פתאום הר לבן וצבעוני, שבשום אופן איננו יכול להתקשר קשר טבעי עם הנוף.

ויתרנו לו ופינינו הלאה. כאן קיבלנו ערוץ צר שהפך אחר כך לואדי עמוק ויפה. איזה מין אבנים ענקיות סגרו לנו מדי פעם את הדרך, אבנים כאלו מלאות סיגים לבנים ויפים. זחלנו דרך הנקרים צרים צרים והיינו מלאים השתוממות על גודלו וכוחו של הקרוש ברוך הוא. לבסוף, החר בכבודו ובעצמו ששום סימן של רגל אדם לא ניכרת בו. כלול אבן אדומה עם נקודות לבנות.

החילונו לטפס במרץ רב מעלה מעלה. נשארנו עוד עשרות מטרים בודדים עד הפיסטה ופתאום נחרדו אבנים למטה למטה, עד שנחו לבסוף על ראשו של אחרון ההולכים בשורה המעפילה. במקום לראות את האבנים שעוד מעט תפולנה עליו ראה כוכבים והתחיל להרגיש רע.

התישבנו אנחנו על הצוק הקרוב, והסתכלנו על הים הכחול ולהרים שהיו ממש אדומים, אלה שממורה לים. הם נראו כל כך יפה מכד לשני צוקי גרנית שהבטנו. קשה היה להפרד מכל היופי ונוסף להכלל עוד מבלי לשבת על הצוק הגבוה ביותר שעל החר.

כאב לב ירדנו לאחר שניצח בהתלבטות הקלה הרגש האנושי לחבר שנפגע. עם לילה היינו שוב ב"עיר" כשאנחנו חרדים לשלום חברנו (עכשו הוא כבר קצת קודח). פנישית עם אנשי המקום ושיחות מענינות מילאו לנו את הערב ואת היום שלמחרת. היתר הוציאו לנו אלמוגים. הצצנו לרגע לתוך המים עם משקפיים ונתגלתה לנו תחתית הים בכל הדרה, כביקור במוזיאום.

נ. אני לא יודעת למה, אבל אחד מהדגניים היה יותר מדי נחמד בכדי שאעזוב אותו סתם ככה. מהתחלה הרגשנו במין קרבה כזאת שאף פעם לא חשתי כמוה. אחר כך הסתבר שהוא חש אותו דבר ולכן נאלץ לשנות את תכנית טיולם בהתאם לשלנו. סוף סוף בערב האחרון באילת (גרנו באוהל על יד המחסן) יצא לנו במקרה לשטוף יחד את הכלים אחרי האוכל. הוא שאל אותי מה עושים עכשיו. אמרתי — הולכים לישון. באותו שקט הוא מודיע לי שלא הולכים לישון. אז לא הלכנו לישון. בהתחלה מין הרגשה טפשית כזאת, אחר כך סתם נתגלגלה שיחה.

פתאום מצאנו את עצמנו שוב על יד האוהל. לא הספקנו לומר אף מילה טובה אחד לשני. התביישנו להודות שפשוט אוהבים. כל אחד ניסה להוכיח לשני את

לפני שנה שם שודד ערבי קץ לחייהם של שושנה הר-ציון. בת בית אלפא. ושל עודד ווגמייסטר. בן דגניה ב'. עת חצו לבדם את השממה הפראית של מדבר יהודה. מכתביה של שושנה שפורסמו החודש על-ידי משק בית-אלפא. הם תעודה אנושית מפתיעה ביופיה. הם מוכיחים כי מתחת לקלי-פה הנוקשה של צברית לא-איכפ-תית, הסתתרה נשמה עשירה ורגישה. המכתב הראשון בעמוד זה מתאר את הטיול בו הכירה שושנה את חברה עודד. השני מתאר את ראשית הטיול האחרון. שנסתיים באבדן חיי שניהם.

ההפך וככה הלכנו לישון עם איזו מין הרגשה תפלה כזו, כאילו שמישהו משנינו נרצח אותו לילה. אפילו את שם משפחתו התבישתי לבקש ממנו, כך שגם מכתב לא יכולתי לכתוב. אחר כך היה עצוב.

למחרת היה עוד יותר עצוב עד שבסוף, כשעצרתי טרמפ אחד, שלחתי אותו ואת שני חברי ואני והיא נשארו על הכביש. אני עם ההרגשה הכבדה שלי והיא סתם עם מצב רוח מתורבן. היה כבר לילה. החלטתי לחייב את עצמי לשכוח אותו ולחטל את הכל למרות שבכלל לא רציתי. פתאום בא מכתב ממנו שהפך את הקצרה על פיה.

ישנו אנחנו כבר ממש... נ. למה מוכרחים כל כך להתבייש בכל הדברים האלו? למה מוכרחים להתנהג בדיוק להפך ממה שרוצים וחושבים? נורא כעסתי על עצמי. יכולתי להתנהג אחרת אבל לא חשוב. הכל עבר והסתדר לו על הצד הכי טוב שאפשר.

נ. לא איכפת לי לצאת לבדי לאיפה שהוא לטייל משום שאני תמיד נתנית לבדי, ואף פעם לא זכיתי שמישהו יצליח לשחק את עצמו ממש בהתרגשותי מכל מיני קטנות. אולי גם העוד משהו נתנה, אך אין זה מיסוף לחייותי כלום. הנאותי הן נכס פרטי שלי שאני רוכשת אותו לבד ונהנית לבד.

אולי אם ימצא מישהו שבמיוחד יהיה נעים וטוב יותר לטייל, שיוסיף עוד משהו לטיול, מלבד החוויות הנרכשות בלי עוד משהו, אולי אז יישנה לי עם מי לצאת. ברור, עם אדם שאינני סובלת לא אצא לעולם, אבל סתם מישהו בכלל בכלל לא איכפת לי.

מה נ. את משלה את עצמך שאת עכשו יודעת איך היה הטיול? שטות כזאת. לא הצלחתי להגיד אפילו רבע מכל מה שהיה. המכתש הענק ביום כשהוא נשקף ממרום מעלה העצמאות

לא היה נהדר? ועוד הרבה מראות שפסחתי עליהם לא הקטימו אותי? כל פרט קטן בטיול הוסיף לי המון והיה מיוחד. או מה, מכתב הרי אף פעם לא יכול להכיל הכל ולשקף באמת את מה שהיה. כותבים רק על הדברים שי-השאירו את הרושם החזק ביותר ופוסחים על כל הנקודות הקטנות שאלו לא הן, לא היה שום טעם לאותם דברים גדולים.

לולא היה האנושי והטוב שכבר דובר עליו אחרי טיולך שלך, לולא פגשתי בנערה נחמדה בעין-רדיאן (היתה חברה של האח שלי) לא הייתי יודעת ללכת לטייל שם בסביבות הייחתי יושבת בעין-רדיאן על הכביש ומחכה לטרמפ ל-אילת שלא עבר באותו יום. לולא השיחה המענינת שהתגלגלה בינינו היה אולי הערב השני שם ריק ומשעמם ובודאי היה טובע השעמום את חותמו על הרושם של הטיול בכלל. ועוד המון, המון, שחלק נשכח מרוב "קוטן" וחלק נראה משום מה באמת חסר ערך.

נ. עכשו כבר די. אני מתגייסת בדצמבר. כבר לא כל כך מצויין? לא חשוב. אחרי ששתינו כבר לא נהיה טירו-ניות, נוכל לדבר יותר בעניני על עניני צבא, בינתים מסתבר שמוטב לשחק.

פגשתי את החברה שלך בחיפה ואמרתי לה שלום מבלי לדעת אפילו את שמה. זאת שפעם באה לבקר.

להתראות! אני רוצה את התמונות. את שומעת! שלום שלום — שושנה.

ישנו אני טובה ועונה מיד. מה את יודעת בכלל, כרגע גמרת לגלוש מההר וגם חברותי הכבשים שמאחורי גמרו. כשאנחנו חוזרות כל לנו הביתה בערב, אז תמיד עם מצב רוח טוב ותמיד אני ש כחת להן איך רכנו בשדה כשאני רציתי שילכו לכיוון אחד והן התעקשו לפנות דוקא להיפך.

היום אפילו שכחתי להן איך צעקתי והוצאתי את כל הקול שלי כשרציתי שתחזרנה הביתה, כי כבר התחיל לי החשיך והן פחדו לרדת. היה ריב עצום בינינו ובסוף חזרנו בריצה עם מורל גבוה ולא היה איכפת לי בכלל שאבדו לי כל הפרחים בדרך.

את שוארת למה אני כל כך מבוססה דיקא היום? — כי כבר שבועיים לא בילינו יחד (אני והכבשים) ושוטטתי בין כל המטבחיים זיפט כזה, דוקא מתי שכל הירוקים מתחילים לבצבץ סגרו אותי בתוך מטבח עם קיטור וודים מלבד דברים מלוכלכים ואנשים רבים וכעסים, אין בו כלום. כעסתי וכעסתי עד שיצאתי חזרה החוצה.

את ודאי מתארת לי לבד שלא הייתי סגורה. השבת היתה שייכת לי ולאל החדש שגולד בתוכי (אל האהבה).

והיא נוצלה על הצד הכי טוב שאפשר. בכלל, גם לנו כל פעם יותר טוב, כי מסתבר כל פעם שטוב להכיר אותי. ביום ששי בערב נולד רעיון של טיפוס על הברקן ובוצע מיד. כבשנו את הפסגה לאחר שעה והיא היתה שייכת רק לנו והיתה פתאום הרגשה אדירה. פעם ראשונה בחיים שהייתי